

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met aanpassing van in de procedure voor nareis geldende termijnen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een tweetal voor nareis geldende termijnen te verlengen, te weten de termijn waarbinnen aan een gezinslid die een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning asiel is verleend is nagereisd, eveneens een verblijfsvergunning asiel kan worden verleend of ten behoeve van dit gezinslid om nareis kan worden verzocht, alsmede de termijn waarbinnen een beslissing moet worden genomen op een aanvraag om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf voor verblijf bij een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning asiel is verleend;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Vreemdelingenwet 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 2u wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. In afwijking van het eerste lid beslist Onze Minister zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen negen maanden op een aanvraag om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf voor verblijf als gezinslid van een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 28, is verleend.

B

Artikel 29 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt “binnen drie maanden” vervangen door: binnen zes maanden.

2. Het vierde lid komt als volgt te luiden:

4. De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 28, kan eveneens worden verleend aan een gezinslid als bedoeld in het tweede lid, indien binnen zes maanden nadat aan de vreemdeling, bedoeld in het eerste lid, een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 28 is verleend, door of ten behoeve van dat gezinslid een machtiging tot voorlopig verblijf is aangevraagd.

ARTIKEL II

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Memorie van toelichting

Algemeen

1. Inleiding

De al geruime tijd aanhoudende hoge asielinstroom heeft gevolgen voor de uitvoering van het vreemdelingenbeleid. Zodra een asielzoeker een verblijfsvergunning asiel heeft ontvangen, kan hij of zij binnen drie maanden een nareisaanvraag indienen voor gezinsleden. Nareizende gezinsleden van asielzoekers vormen een belangrijk aandeel in de huidige instroom. De organisaties in de vreemdelingenketen hebben maatregelen genomen om de asielinstroom in goede banen te leiden. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) heeft onder andere haar personele capaciteit uitgebreid om de behandelduur van ingediende asiel- en nareisaanvragen zoveel mogelijk te beperken. Uitbreiding van de personele capaciteit kent haar grenzen en is niet voldoende gebleken om een toename in de voorraad nareisaanvragen en een toename in de behandelduur te voorkomen. Nareizende gezinsleden die in Nederland arriveren maken voorts gebruik van opvang bij het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) voordat zij worden gehuisvest in de gemeente. Deze COA-opvang duurt nu te lang en is medeoorzaak van de huidige grote druk op de opvang.

Ook partijen of personen die de vreemdeling adviseren en begeleiden bij het indienen van nareisaanvragen worden geconfronteerd met werkdruk als gevolg van de hoge instroom. Hierdoor komt het met een zekere regelmaat voor dat nareisaanvragen onjuist of te laat worden ingediend.

In de brief aan de Tweede Kamer van 27 november 2015¹ zijn dan ook maatregelen aangekondigd om de asielinstroom ook op het terrein van gezinshereniging in goede banen te leiden. De regering is voornemens om de maximale termijn waarbinnen een vreemdeling die een verblijfsvergunning asiel heeft ontvangen, ten behoeve van zijn gezinsleden een aanvraag kan indienen die, indien deze wordt gehonoreerd, leidt tot verlening van verblijfsvergunningen asiel voor deze gezinsleden ('nareis'), te verlengen van drie tot zes maanden na het moment waarop aan de betrokken vreemdeling (hierna: de hoofdpersoon) een verblijfsvergunning is verleend. In deze brief is voorts aangegeven dat de nu geldende termijn waarbinnen moet worden beslist op een dergelijke aanvraag (90 dagen, te verlengen met drie maanden), zal worden verlengd tot negen maanden. De Gezinsherenigingsrichtlijn² biedt daarvoor ruimte die de regering wil benutten. Deze voornemens worden uitgewerkt in dit wetsvoorstel.

---

¹ Kamerstukken 2015/16, 19 637, nr. 2086.

² Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PbEU 2003, L 251).

2. Hoofdlijnen

2.1 Verlenging aanvraagtermijn

Op grond van het huidige artikel 29, tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) kan aan de in die bepaling genoemde gezinsleden van een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Vw 2000 (verblijfsvergunning asiel) is verleend, eveneens een verblijfsvergunning asiel worden verleend indien deze personen op het tijdstip van binnenkomst van de hoofdpersoon behoorden tot diens gezin en gelijktijdig met hem Nederland zijn ingereisd dan wel zijn nagereisd binnen drie maanden nadat aan die vreemdeling de verblijfsvergunning asiel is verleend. Artikel 29, vierde lid, regelt, kort gezegd, dat deze verblijfsvergunning ook kan worden verleend aan de bedoelde gezinsleden indien zij niet uiterlijk binnen drie maanden zijn nagereisd, maar binnen die termijn door of ten behoeve van hen een machtiging tot voorlopig verblijf is aangevraagd. In gevallen waarin de daadwerkelijke nareis niet binnen drie maanden kan worden geeffectueerd, kunnen de betrokken gezinsleden met toepassing van de laatstgenoemde bepaling alsnog in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel.

Ondanks dat het dus reeds mogelijk is om in een situatie dat gezinsleden nog niet in staat zijn om na te reizen, binnen een termijn van drie maanden na de verlening van de verblijfsvergunning asiel aan de hoofdpersoon de aanspraken van de betreffende gezinsleden veilig te stellen, is de afgelopen jaren gebleken dat die termijn in een beperkt aantal gevallen is overschreden. In verreweg de meeste van deze gevallen was de aanvraagtermijn nog maar kort verstreken. De meest voorkomende oorzaak van de overschrijding was onvoldoende of verkeerde voorlichting of miscommunicatie in een situatie waarin de hoofdpersoon vaak is aangewezen op ondersteuning door derden (veelal vrijwilligers en medewerkers van VluchtelingenWerk Nederland, Nidos, andere begeleidende organisaties of landgenoten) en de hoofdpersoon de Nederlandse taal vaak nog niet of onvoldoende machtig is. Met verlenging van de wettelijke aanvraagtermijnen wordt getracht tegemoet te komen aan de toename van de aanvragen en de daarmee gepaard gaande hoge werkdruk. Waar in het verleden bij het overschrijden van de termijn van drie maanden in voorkomende gevallen coulance is betracht³, wordt dit niet meer opportuun geacht zodra een aanvraag om nareis als hier bedoeld tot een termijn van zes maanden kan worden ingediend.

2.2 Verlenging beslistermijn aanvraag machtiging tot voorlopig verblijf voor nareis asiel

Op grond van artikel 28, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000 bestaat de bevoegdheid om ambtshalve een verblijfsvergunning asiel te verlenen aan de houder van een geldige machtiging tot

---

³ Zie ook de kabinetsreactie op het advies "Na de vlucht herenigd" van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ), Kamerstukken II, 2014/15, 19 637, nr. 1938, p. 5, 6.

voorlopig verblijf die voldoet aan de in artikel 29, tweede lid, gestelde voorwaarden. In artikel 2u van de Vw 2000 wordt nu bepaald dat binnen 90 dagen na ontvangst van een aanvraag om verlening of wijziging van een machtiging tot voorlopig verblijf een beslissing wordt genomen op de aanvraag, welke termijn kan worden verlengd met ten hoogste drie maanden. Artikel 5, vierde lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn biedt ruimte om in zaken waarin is verzocht om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf voor verblijf als gezinslid van een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning asiel is verleend, een beslistermijn van ten hoogste negen maanden te hanteren. Door de met dit wetsvoorstel voorgestelde wijziging, wordt het mogelijk deze ruimte te benutten.

Tot deze maatregel is besloten omdat de afgelopen jaren is gebleken dat de duur vanaf het indienen van de nareisaanvraag tot het kenbaar maken van de beslissing, is opgelopen als gevolg van een forse toename van het aantal nareisaanvragen. Hierbij is van belang dat in de praktijk de behandeling van een belangrijk deel van de nareisaanvragen zeer tijdrovend is. Nareisaanvragen worden ingewilligd als de gezinsband aannemelijk wordt gemaakt. Als uitgangspunt geldt dat een aanvraag, kort gezegd, moet worden vergezeld door documenten waaruit de gezinsband blijkt (artikel 5, tweede lid, Gezinsherenigingsrichtlijn). In de Gezinsherenigingsrichtlijn is echter ook bepaald dat een beslissing tot afwijzing van het verzoek niet louter gebaseerd mag zijn op het ontbreken van bewijsstukken (artikel 11, tweede lid). Als de aanvrager geen bewijsmiddelen kan overleggen, dan wordt in de praktijk vaak aangenomen dat sprake is van bewijsnood en wordt nader onderzoek verricht. Dit houdt in dat op de buitenlandse posten DNA-onderzoek en/of een ID-gehoor wordt uitgevoerd ter vaststelling van de identiteit en gezinsband. Gebleken is dat er met name bij nareisaanvragen van Eritreeërs vaak bewijsnood is en nadere onderzoeken moeten worden gedaan. Tussen januari 2015 en 7 maart 2016 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd van nareisaanvragen van Eritreeërs circa 220 dagen. Ter vergelijking, de gemiddelde doorlooptijd voor nareisaanvragen van Syriërs bedroeg in dezelfde periode circa 120 dagen. De Syrische nareisaanvragen zijn doorgaans beter gedocumenteerd en leiden minder vaak tot nader onderzoek.

Verlenging van de mogelijke beslistermijn betekent geenszins dat deze termijn ook steeds volledig zal worden benut. Gelet op de in artikel 5, vierde lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn geformuleerde verplichting moet steeds “zo spoedig mogelijk” worden beslist. Hoewel de indiening van een groot aantal verzoeken om nareis ook tot vertraging kan leiden bij de afdoening van zaken waarin eenvoudig kan worden vastgesteld dat deze voor inwilliging in aanmerking komen, wordt er vanzelfsprekend steeds naar gestreefd om op dergelijke aanvragen zo spoedig mogelijk te beslissen.

3. Financiële gevolgen

Er is geen reden om aan te nemen dat de procedurele wijzigingen die met dit wetsvoorstel worden doorgevoerd financiële gevolgen zullen hebben. Deze zullen, zo zij zich al voordoen, vermoedelijk gunstig zijn, bijvoorbeeld omdat het risico dat dwangsommen worden verbeurd kleiner wordt.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A

Voorgesteld wordt aan artikel 2u van de Vw 2000 een lid toe te voegen waarin wordt geregeld dat op een aanvraag om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf voor verblijf als gezinslid van een vreemdeling die een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd bedoeld in artikel 28 is verleend, in afwijking van de in het eerste lid voor reguliere aanvragen neergelegde beslistermijn, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen negen maanden wordt beslist. Zie artikel 2.2 van het algemeen deel van deze memorie voor een nadere toelichting.

Onderdeel B

Voorgesteld wordt het tweede en vierde lid van artikel 29 van de Vw 2000 zo te wijzigen dat voortaan niet binnen drie maar binnen zes maanden kan worden verzocht om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf voor verblijf als gezinslid van een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd bedoeld in artikel 28 is verleend. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de formulering van het vierde lid te vereenvoudigen. Zie artikel 2.1 van het algemeen deel van deze memorie voor een nadere toelichting.

Artikel II

In de inwerkingtreding wordt voorzien bij koninklijk besluit. Tevens is voorzien in de mogelijkheid van gefaseerde inwerkingtreding.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,